

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 21 januari 1919 kl. 2 e m.

Memorial, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Bankoutskottet, som fått emottaga den av fullmäktige i riksgäldskontoret enligt § 54 av det för detta verk senast utfärdade reglementet till riksdagen avgivna berättelsen angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning för den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1918 års lagtima riksdag avgavs, får, i enlighet med gällande instruktion, härmed till riksdagens kännedom avlämna samma berättelse.

Stockholm den 21 januari 1919.

På bankoutskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.

Fullmäktiges i riksgäldskontoret berättelse till 1919 års riksdag.

Enligt 54 § av det vid nästlidne års riksdag för riksgäldskontoret utfärdade reglementet åligger det fullmäktige i detta verk att till innevarande års riksdag avgiva berättelse för den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1918 års riksdag avgavs; och gå fullmäktige nu att fullgöra nämnda åliggande.

Som riksgäldskontorets huvudbok för år 1918 ännu ej kunnat till fullo avslutas, få fullmäktige erinra, att en del i berättelsen förekommande siffror kunna komma att vid bokslutet undergå någon förändring.

Riksgäldskontorets skulder.

Enligt huvudboken för år 1917 utgjordes riksgäldskontorets skulder vid samma års slut av:

oguldna kapitalbeloppet av de fonderade statslånen (3.6 % lånet samt lånen av år 1880, 1886, 1888, 1890, 1894, 1899, 1900, 1904, 1906, 1907, 1908, 1911, 1913, 1914, 1916 och 1917) kronor		997,998,955: 12
i sammanhang med Västkustbanans inköp av staten övertagna kommunlån	»	213,240: 76
Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags av staten övertagna obligationslån	»	565,000: —
Järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens av staten övertagna två obligationslån	»	2,040,000: —
Mora—Vänerns järnvägsaktiebolags av staten övertagna fyra obligationslån	»	5,707,000: —
Göta kanals i riksgäldskontoret inestående reparationsfond	»	140,889: —
den i riksgäldskontoret inestående köpeskillingen för Arvfurstens palats (fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm)	»	2,250,000: —

Svenska 5 $\frac{1}{2}$ % statsskuldförbindelser per $\frac{5}{7}$ 1918	kronor	63,500,000: —
Växelkredit i riksbanken	»	8,000,000: —
Riksgäldskontorets av riksbanken övertagna växlar per $\frac{15}{3}$ 1918	»	25,000,000: —
Förräntade värnsskattemedel	»	6,000,000: —
Tillfälligt lån hos pensionsstyrelsen	»	6,000,000: —
Vattenfallsstyrelsens förnyelsefond	»	800,000: —
Reverslån hos statens krigsförsäkringskommission	»	10,250,000: —
Statens krigsförsäkringskommission, tillfällig räkning	»	20,760,713: 66
Icke lyftade belopp å anslag, som anvisats till utgående från riksgäldskontoret	»	10,382,170: 84
Utgiftsrester i övrigt	»	2,916: 67
Diverse skulder utan ränta:		
Fonden för annuitetslikvider	»	24,084,461: 69
Av statskontorets till riksgäldskontorets förvaltning överlämnade kassabehållningar	»	35,000,000: —
I riksgäldskontoret inestående, byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus tillhöriga medel	»	39,424: 76
Fonden för statsskuldens amortering	»	21,731,760: 38
Riksgäldskontorets pensionsfond	»	23,149: —
Summa skulder vid 1917 års slut	kronor	1,240,489,681: 88

Den fonderade skulden har, på sätt här nedan kommer att närmare visas, under år 1918 genom försäljning av obligationer samt inskrivning av fordran i statsskuldboken ökats med

men genom amortering minskats med

i följd varav denna skuld i sin helhet ökats med kronor

Då den fonderade skulden vid 1918 års början, såsom ovan nämnts, uppgick till samt under året ökats med nyssnämnda belopp

utgjorde alltså den fonderade skulden vid 1918 års slut kronor

De av staten i sammanhang med <i>Väst-</i>		
<i>kustbanans</i> förvärvande övertagna <i>kommunlån</i> ,		
utgörande vid 1918 års		
början i kapital.....	kronor 213,240: 76	
hava undersammaår amor-		
terats med	» 49,071: 46	
och sålunda minskats till ett kapital av	kronor	164,169: 30
<i>Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags</i> av sta-		
ten övertagna <i>obligationslån</i> , varav vid 1918		
års början återstod ett		
kapitalbelopp av	kronor 565,000: —	
har under året amorterats		
med	» 19,000: —	
och sålunda minskats till	»	546,000: —
<i>Järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens</i>		
av staten övertagna två <i>obligationslån</i> , å vilka		
vid 1918 års början återstod ett kapital-		
belopp av	kronor 2,040,000: —	
hava under året amor-		
terats med	» 52,000: —	
och sålunda nedgått till	»	1,988,000: —
<i>Mora—Vänerns järnvägsaktiebolags</i> av sta-		
ten övertagna fyra <i>obligationslån</i> , varav vid		
1918 års början återstod ett kapitalbelopp		
av	kronor 5,707,000: —	
hava under året amor-		
terats med	» 127,000: —	
och därigenom nedgått till	»	5,580,000: —
<i>Göta kanals reparationsfond</i> har icke		
undergått någon förändring utan uppgår fort-		
farande till	»	140,889: —
<i>Köpeskillingen för Arvfurstens palats</i> inne-		
står likaledes i riksgäldskontoret med oför-		
ändrat belopp	»	2,250,000: —
Riksgäldskontorets <i>skulder på grund av</i>		
<i>tillfällig upplåning</i> uppgingo vid 1918 år slut		
till belopp av	»	559,312,670: 59
Placeringen av dessa tillfälliga lån fram-		
går av den tablå över tillgångar och skulder,		
vilken såsom bilaga åtföljer denna berättelse.		

Fonden för statsskuldens amortering, som vid 1918 års början hade

en behållning av ... kronor 21,731,760: 38

har under samma år

ökats med tillgodo-

förd ränta » 869,270: 42

och uppgår sålunda till » 22,601,030: 80

Riksgäldskontorets pensionsfond, som vid 1918 års början uppgick till kronor 23,149: —

har under året ökats

med tjänstnehavares pen-

sionsavgifter och tillgodo-

förd ränta, tillsammans ... » 4,092: 76

och uppgår sålunda till kronor 27,241: 76

Såsom framgår av förberörda bifogade tablå över tillgångar och skulder hava såsom riksgäldskontorets skulder uppförts följande fonder:

Folkhushållningskommissionens rörelsekapitals fond å kronor 350,000,000: —

Bränslekommissionens d:o d:o å » 150,000,000: —

Industrikommissionens d:o d:o å » 50,000,000: —

och statens krigsför-säkringskommis-sions d:o d:o å » 25,000,000: —

eller sammanlagt » 575,000,000: —

De i riksgäldskontoret inestående, icke lyftade belopp å anslag, som anvisats till utgående av lånemedel, utgöras dels av reservationer å reservationsanslag, dels av utgiftsrester å fasta anslag och förslagsanslag. Reservationerna bokföras icke såsom skulder i riksgäldskontorets räkenskaper. De såsom skulder bokförda anslagsresterna utgöra:

å tidigare anslag samt anslagen till järnvägs-lånefonderna kronor 8,091,320: 84

å anslag för år 1917 ... » 1,800,000: —

å »förslagsanslag, högst»,

anvisade å 1919 års

tilläggsstat kronor 5,820,000: —

eller tillsammans kronor 15,711,320: 84

Å de å 1918 års riksstat och tilläggsstat anvisade *reservationsanslagen* att utgå av lånemedel återstå reservationer å ett sammanlagt belopp av kronor 12,328,392: —

Diverse här förut ej upptagna *skulder* utgöra, på sätt bilagan till denna berättelse i detalj utvisar »

151,420,432: 86

Till följd därav uppgingo riksgäldskontorets samtliga skulder vid 1918 års slut (de inom linjen förda icke inberäknade) till

kronor 2,420,938,935: 49

För betalning av *ränta* å statsskulden i dess helhet och verkställande av *stadgad amortering* å de fonderade statslånen samt övertagna lån hava under år 1918 följande anslag utgått:

	ränta kronor	amortering kronor
<i>Fonderade lån:</i>		
för 3.6 % lånet	3,012,816: 96	— —
» 1880 års lån	1,899,765: 12	3,338,874: —
» 1886 » »	1,882,316: 55	538,666: 67
» 1888 » »	725,493: 33	— —
» 1890 » »	816,713: 33	687,111: 11
» 1894 » »	506,358: —	— —
» 1899 » »	1,081,987: 20	441,360: —
» 1900 » »	1,271,200: —	— —
» 1904} » »	2,766,960: —	— —
» 1906} » »	1,638,000: —	— —
» 1907 » »	2,043,000: —	— —
» 1908 » »	2,880,000: —	— —
» 1911 » »	3,240,000: —	— —
» 1913 » »	8,155,000: —	— —
» 1914 » »	5,921,500: —	— —
» 1916 » »	3,403,157: 50	— —
» 1917 » »		
	41,244,267: 99	5,006,011: 78

	ränta kronor	amortering kronor
för övertagna lån	774,767: 30	247,071: 46
» anslaget till ränta å medgiven och beräknad upplåning	19,356,541: 77	— —
	<u>61,375,576: 06</u>	<u>5,253,083: 24</u>
	Summa kronor	66,628,659: 30

De under år 1918 förfallna *räntorna å statsskulden* i dess helhet hava, såsom i ovanstående tabell angives, uppgått till kronor 61,375,576: 06. Fördelningen av denna summa på de olika grupperna av riksgäldskontorets räntebärande skulder är följande:

räntor å obligationslånen	kronor	42,004,604: 69
» » övertagna lån	»	774,767: 30
» » tillfälliga lån	»	18,181,109: 27
» » statsskulden i övrigt	»	415,094: 80
	Summa kronor	61,375,576: 06.

Dels genom verkställda amorteringar, dels ock genom försäljning av nya obligationer har riksgäldskontorets kapitalskuld för de *fonderade statslånen* under år 1918 undergått följande förändringar:

	Kronor.	Kronor.
3 ⁶ / ₁₀ procent lånet, varav vid 1918 års början var utelöpande ett belopp av 83,689,360 kronor, utgöres fortfarande av samma belopp		83,689,360: —
1880 års till 3 ¹ / ₂ procent avstämplade lån, varav utfärdats tre emissioner, var och en å 39,930,000 kronor, motsvarande 2,200,000 pund sterling eller 55,440,000 francs eller 44,880,000 riksmark, har amorterats med	3,338,874: —	
och därigenom nedgått till		52,609,590: —
1886 års 3 ¹ / ₂ procent lån, upplagt å 72,000,000 kronor eller 81,000,000		

	Kronor.	Kronor.
riksmark, varav emitterats sammanlagt 64,546,222 kronor 22 öre, har amorterats med	538,666: 67	
och därigenom minskats till		53,511,111: 12
1888 års 3 procent lån å ursprungligen 26,666,666 kronor 67 öre, motsvarande 30,000,000 riksmark eller 1,470,000 pund sterl. eller 37,020,000 francs, varav vid 1918 års början återstod 24,183,111 kronor 11 öre, utgöres fortfarande av samma belopp		24,183,111: 11
1890 års 3½ procent lån å ursprungligen 35,555,555 kronor 56 öre, motsvarande 40,000,000 riksmark eller 1,960,000 pund sterling eller 49,360,000 francs, har amorterats med	687,111: 11	
och därigenom minskats till		22,991,111: 11
1894 års 3 procent lån å 36,000,000 kronor, motsvarande 50,000,000 francs eller 1,980,000 pund sterling eller 40,400,000 riksmark, varav hälften emitterats. Vid 1918 års början återstod av detta lån 16,878,600 kronor, och utgöres lånet fortfarande av samma belopp		16,878,600: —
1899 års 3½ procent lån å 72,000,000 kronor, motsvarande 100,000,000 francs eller 3,960,000 pund sterling eller 80,800,000 riksmark, varav hälften emitterats, har amorterats med	441,360: —	
och därigenom minskats till		30,472,560: —
1900 års 3½ procent lån å 36,320,000 kronor, motsvarande 2,000,000 pund sterling eller 40,800,000 riksmark eller 50,400,000 francs, utgöres fortfarande av samma belopp		36,320,000: —
1904 och 1906 års 3½ procent lån å tillsammans 79,200,000 kronor, motsvarande 110,000,000 francs eller		

	Kronor.	Kronor.
4,356,000 pund sterling eller 88,880,000 riksmark, varav vid 1918 års början voro utelöpande 79,056,000 kronor, utgöres fortfarande av samma belopp		79,056,000: —
1907 års 3½ procent lån å 46,800,000 kronor, motsvarande 65,000,000 francs eller 2,574,000 pund sterling eller 52,520,000 riksmark, utgöres fortfarande av samma belopp		46,800,000: —
1908 års 3½ procent lån å 54,480,000 kronor, motsvarande 3,000,000 pund sterling eller 75,600,000 francs eller 61,200,000 riksmark, utgöres fortfarande av samma belopp		54,480,000: —
1911 års lån mot obligationer, förskrivna med 3½ procent ränta och försedda med påstämpling att räntan till och med den 1 september 1926 utgår efter 4 procent, vilket lån upplagts å 72,000,000 kronor, motsvarande 100,000,000 francs eller 3,960,000 pund sterling eller 80,800,000 riksmark, utgöres fortfarande av samma belopp		72,000,000: —
1913 års 4½ procent lån å 72,000,000 kronor, motsvarande 100,000,000 francs eller 3,960,000 pund sterling eller 80,800,000 riksmark, utgöres fortfarande av samma belopp		72,000,000: —
1914 års 5 procent lån, varav försållts obligationer å 163,100,000 kronor, utgöres fortfarande av samma belopp		163,100,000: —
1916 års 5 procent lån, varav försållts obligationer å 118,430,000 kronor, uppgår fortfarande till samma belopp		118,430,000: —
1917 års 5 procent lån, varav under åren 1917 och 1918 försållts obligationer å 68,200,000 kronor, uppgick vid sistnämnda års slut till		68,200,000: —

	Kronor.	Kronor.
1918 års 5 procent lån. Av detta lån hade vid 1918 års utgång försålts obligationer å		50,474,500: —
1918 års premieobligationslån. Den bokförda skulden för detta lån utgjorde vid 1918 års slut		41,001,237: —
Riksgäldskontorets kapitalskuld för de fonderade lånen, varav sålunda under år 1918 amorterats	5,006,011: 78	
uppgick alltså vid samma års slut, såsom ovan nämnts, till		1,086,197,180: 34.

De fonderade, ännu icke infriade lånen hava under tiden till 1918 års slut amorterats med följande belopp, nämligen:

3 ⁶ / ₁₀ procent lånet	kronor	1,967,000: —
1880 års lån	»	66,136,785: —
1886 » »	»	11,035,111: 10
1888 » »	»	2,483,555: 56
1890 » »	»	12,564,444: 44
1894 » »	»	1,121,400: —
1899 » »	»	5,527,440: —
1904 och 1906 års lån	»	144,000: —
eller tillhopa med	kronor	100,979,736: 10.

Utom de här ovan omförmälda fonderade lånen å tillsammans kronor 1,086,197,180: 34 hade riksgäldskontoret vid 1918 års slut följande räntebärande skulder:

av staten i sammanhang med inköp av Väst kustbanan övertagna kommunlån:		
dels med 5 procent ränta kronor	129,938: 18	
dels med 4.7 » » »	34,231: 11	kronor 164,169: 29
det av staten i sammanhang med inköp av Örebro—Svartå järnväg övertagna 4 procent obligationslånet	»	546,000: —
två särskilda av staten i sammanhang med inköp av Malmö—Kontingentens järnväg övertagna 4 procent obligationslån	»	1,988,000: —
fyra särskilda av staten i sammanhang med		

inköp av Mora—Vänerns järnväg övertagna obligationslån å sammanlagt 5,829,000 kronor, varå under år 1917 avbetalts tillsammans 122,000 kronor, och varå återstå		
å 4 procent lånen	kronor 1,721,000: —	
å 4 $\frac{1}{2}$ » lånet	» 2,959,000: —	
å 5 $\frac{1}{2}$ » »	» 900,000: —	kronor 5,580,000: —
Göta kanals mot 5 procent ränta inestående reparationsfond	»	140,889: —
den mot 4 procent ränta inestående köpe-skillingen för Arvfurstens palats	»	2,250,000: —
löpande räkning hos vissa privatbanker (»bank-krediten å 550 miljoner kronor») 7 $\frac{1}{2}$ procent ränta	»	407,417,670: 59
tillfälligt lån av folkhushållningskommissionen, 7 $\frac{1}{2}$ procent ränta	»	28,000,000: —
skattkamarväxlar per $\frac{20}{3}$ 1919 6 $\frac{1}{2}$ procent diskont	»	81,490,000: —
d:o per $\frac{20}{6}$ 1919, 6 $\frac{1}{2}$ procent diskont	»	3,995,000: —
lån å 6 procent hos pensionsstyrelsen	»	6,000,000: —
» å 5 » hos statens krigsförsäkrings-kommission	»	26,860,000: —
lån å 6 procent hos Stockholms läns sparbank	»	300,000: —
» å 6 » hos Sveriges Allmänna hypo-teksbank	»	4,800,000: —
lån å 6 procent hos Allmänna brandförsäk-ringsverket för byggnader å landet	»	200,000: —
lån å 6 procent hos Gustavsbergs fabriks in-tressenter	»	250,000: —
		Summa kronor 569,981,728: 88

Riksgäldskontorets fordringar och övriga tillgångar.

Vid början av år 1918 utgjorde dessa fordringar och tillgångar (de inom linjen oberäknade)	kronor 356,039,088: 76
Vid slutet av samma år belöpte de sig till ...	» 791,395,967: 45
och hava sålunda ökats med	kronor 435,356,878: 69

Den väsentliga ökningen förklaras i huvudsak av de betydande statsverkets kassabehållningar, som vid årsskiftet inestodo i riksgäldskontoret och av de såsom fordran bokförda utbetalningarna från kristidskommissionernas rörelsekapitals fonder.

Då det utdrag av riksgäldskontorets räkenskaper, som fullmäktige såsom vanligt foga vid denna berättelse, i övrigt för varje särskild post utvisar förändringen med dessa fordringar och tillgångar, få fullmäktige beträffande detaljerna härav hänvisa till samma räkenskapsutdrag.

Allmänna byggnadslånefonden.

Fordringarna för de lån, som från riksgäldskontoret utlämnats för kanalanläggningar, vissa byggnadsföretag och tomtreglering inom ett antal städer (allmänna byggnadslånefonden), utgjorde vid 1918 års början

kronor 1,197,132: 76

Vid samma års slut uppgingo dessa fordringar till

» 1,211,155: 16

och hava sålunda ökats med

kronor 14,022: 40.

Denna ökning är endast tillfällig och delvis beroende på att vissa inbetalningar å från fonden utgivna lån, som skulle influtit den 31 december 1918, kunnat bokföras först i 1919 års räkenskaper.

De ränte- och amorteringsbelopp, som under år 1918 förfallit till betalning å ifrågavarande lån, hava inbetalts av samtliga låntagare med undantag av Kända kanals aktiebolag och Linköpings domkyrka. Nämnda kanalbolags förfallna skuld till riksgäldskontoret uppgick den 1 januari 1918 till 444,587 kronor 17 öre och den 31 december samma år till 454,350 kronor 12 öre. Hos Linköpings domkyrka åter hade riksgäldskontoret en ogulden förfallen fordran av 33,000 kronor vid 1918 års början och 36,000 kronor vid årets slut.

Allmänna järnvägslånefonden.

Statsverkets fordringar för de lån, som från allmänna järnvägs-
lånefonden utlämnats till anläggning av enskilda järnvägar, uppgingo
vid 1918 års början till kronor 73,921,626: 52
och vid samma års slut till » 75,975,686: 21
samt hava alltså under året ökats med kronor 2,054,059: 69.

I likhet med vad fallet varit under närmast föregående år, har
även under år 1918 ett stort antal av de järnvägsbolag, vilka erhållit
lån från ifrågavarande fond, icke kunnat fullgöra stadgad ränte- och
kapitalinbetalning å sin skuld till riksgäldskontoret. Vid 1918 års
slut uppgingo statsverkets utestående förfallna fordringar å de från
järnvägslånefonden utlämnade lånen till 10,236,900 kronor 84 öre mot
10,226,992 kronor 24 öre vid årets början, utvisande dessa summor
sålunda en ökning av 9,908 kronor 60 öre. Att ökningen ej blivit
större, beror därpå att Norra Södermanlands järnvägsaktiebolags för-
fallna skuld, uppgående till 1,065,515 kronor 2 öre, under år 1918
kapitaliserats till ett nytt lån.

Nedanstående tabell utvisar i detalj de förändringar, vart och ett
av ifrågavarande järnvägsbolags förfallna skuld undergått under år
1918:

Låntagare.	De utlämnade länens kapitalbelopp.	Inbetalning under år 1918.	Förfallen skuld	
			vid 1918 års början.	vid 1918 års slut.
Hultsfred—Västervik—Atvidaberg—Bersbo järnvägsaktiebolag	3,615,000 —	— —	1,982,848 ⁶⁷	2,252,167 ⁰⁹
Hässleholm—Markaryds »	404,000 —	20,200 —	388,708 ⁵⁷	403,865 ⁵⁶
Norra Södermanlands »	1,800,000 —	— —	1,065,515 ⁰²	1) — —
Uddevalla—Lelångens »	1,247,000 —	50,000 —	211,217 ⁰⁷	232,398 ⁶⁴
Klintehamn—Roma »	213,250 —	— —	148,290 ⁶⁵	165,745 ⁵³
Markaryd—Veinge »	561,000 —	50,000 —	347,233 ⁹²	341,986 ⁴¹
Slite—Roma »	339,000 —	— —	343,479 ⁶⁹	373,266 ⁹⁶
Orsa—Härjedalens »	4,050,000 —	— —	2,344,314 ⁴²	2,646,997 ²⁷
Skövde—Axvalls »	363,500 —	— —	303,967 ⁴⁷	333,856 ⁵³
Landskrona—Kjävlinge—Sjöbo »	1,192,000 —	— —	783,695 —	874,881 ⁵⁰
Mellersta Södermanlands »	532,500 —	34,738 ⁰³	264,148 ⁸⁶	268,403 ⁶⁶
Tidaholms »	510,000 —	25,500 —	243,071 ⁶⁸	253,693 ¹⁴
Atvidaberg—Bjärka—Säby »	290,000 —	18,000 —	108,879 ⁸⁸	110,766 ⁰³
Borgholm—Böda »	419,000 —	— —	194,589 ²³	224,577 ⁹⁹
Ruda—Finsjö—Oskarshamns »	483,300 —	32,000 —	250,257 ³⁸	253,474 ⁵¹
Lidköping—Källands »	367,500 —	— —	146,568 ⁹¹	171,433 ⁸⁵
Södra Ölands »	950,500 —	— —	291,068 ⁶⁶	352,692 ⁹⁶
Skara—Timmersdala »	352,500 —	— —	121,510 ⁶⁹	144,588 ⁹¹
Varberg—Ätrans »	1,250,000 —	— —	386,639 ³¹	466,640 ⁶⁵
Mjölby—Hästholmens nya »	799,600 —	— —	175,556 ⁵¹	225,378 ³⁴
Uppsala—Enköpings »	1,040,000 —	55,950 ⁵⁵	53,513 ⁵⁸	— —
Väderstad—Skänninge—Bränninge »	709,650 —	— —	68,462 ⁶⁶	112,590 ³¹
Lindfors—Bosjöns »	66,600 —	— —	3,454 ⁴¹	— —
Trollhättan—Nossebro »	— —	— —	— —	27 495 —
			10,226,992 ²⁴	10,236,900 ⁸⁴

1) Från och med den 1 januari 1918 kapitaliserat till ett nytt lån.

Dessutom hava under år 1919 inbetalats under samma år förfallna 849,775 kronor, vilka ej kunnat bokföras i riksgäldskontoret förrän år 1919, varför den förfallna skulden å allmänna järnvägslånefonden vid 1918 års slut enligt räkenskaperna utgör 11,086,675 kronor 84 öre.

Inom linjen förda skulder och tillgångar.

Riksgäldskontorets *inom linjen balanserade skulder*, vilka vid 1918 års början utgjorde 60,550,770 kronor 16 öre, hava under året ökats med nedanstående två poster:

Svenska kronkreditaktiebolagets garantifond, bestående av riksgäldskontorets förbindelse att tillhandahålla bolaget svenska statsobligationer å kronor 10,000,000: —

Av riksgäldskontoret utfärdade och såsom hypotek för bankkrediten å 550 miljoner kronor avlämnade skattkammarväxlar å » 500,000,000: —
Kronor 510,000,000: —

De inom linjen förda skulderna, för vilka detaljerad redogörelse lämnas i bilagan till denna berättelse, uppgingo i följd härav vid 1918 års slut till 570,550,777 kronor 16 öre.

Riksgäldskontorets *inom linjen balanserade tillgångar* uppgingo vid 1918 års början till 137,457,462 kronor 98 öre och vid årets slut till 670,775,405 kronor 12 öre. Bland tillgångarna inom linjen hava under året bokförts följande belopp:

Fordran hos Svenska kronkreditaktiebolaget för dess här ovan oförmälda garantifond kronor 10,000,000: —

Tillfälligt lån till järnvägsstyrelsen, enligt 1918 års urtima riksdags beslut » 19,000,000: —

Fordran för de skattkammarväxlar, vilka avlämnats såsom säkerhet för bankkrediten å 550 miljoner kronor » 500,000,000: —

Statsverkets fordran hos folkhushållningskommissionen för under tredje kvartalet upplupen ränta å av riksgäldskontoret tillhandahållet kapital » 986,590: 84

Kronor 529,986,590: 84

Förändringarna i övrigt å kontot tillgångar inom linjen bero därpå att statsverkets fordringar för de lån, som utlämnats från allmänna järnvägslånefonden, bibanefonden och allmänna byggnadslånefonden, under år 1918 ökats från 77,157,462 kronor 98 öre till 80,488,814 kronor 28 öre.

Närmare uppgifter beträffande ifrågavarande tillgångar återfinnas i bilagan till denna berättelse.

Utbetalningar å av riksdagen anvisade anslag till kapitalökning.

Å de anslag till kapitalökning, som av riksdagen anvisats på 1917 och föregående års riksstaten att utgå av lånemedel, innesluten vid 1918 års början i riksgäldskontoret ett belopp av sammanlagt

kronor 10,382,170: 84

Vid samma tidpunkt innesluten av de reservationsanslag till kapitalökning, vilka anvisats på tilläggsstaten till 1917 års riksstat, reservationer å

» 85,200,000: —

Härjämte har riksdagen till utgående från riksgäldskontoret anvisat särskilda anslag för kapitalökning till belopp av:

å 1918 års riksstat	» 97,337,500: —
å tilläggsstaten till dito	» 434,373,849: —
å extra tilläggsstaten till dito	» 19,000,000: —

Summa kronor 646,293,519: 84

Å nämnda anslag har riksgäldskontoret under år 1918 utbetalat sammanlagt 618,160,473 kronor 67 öre, och uppgingo de vid årets slut ej lyftade anslagsbeloppen till 28,139,712 kronor 84 öre. Härav utgöra 100,000 kronor olyftade återstoder å förslagsanslag. Förslagsanslaget till tecknande av aktier i aktiebolaget elektrolytverken har överskridits med 6,666 kronor 67 öre. Nedanstående tabeller utvisa närmare de verkställda utbetalningarnas fördelning på de särskilda anslag, vilka anvisats att utgå från riksgäldskontoret.

I. Anslag, anvisade på 1917 och föregående års riksstater.

	Innestående den 1 jan. 1918	Utbetalt under år 1918	Innestående den 31 dec. 1918
<i>Statens järnvägar.</i>			
Statsbanan Göteborg—Skee, anslag för år 1911 å 2,038,000 kronor	100,000	50,000	50,000
Statsbanan Järna—Norrköping, anslag för år 1915 å 1,612,000 kronor, återstoden	32,000	32,000	—
Anläggningar i Nyköping för trafikutbyte med Oxelö- sund—Flen—Västmanlands järnväg, anslag för år 1915	50,000	50,000	—
Inköp av vattenfall för elektrisk drift å statens järn- vägar, anslag för år 1907 å ett belopp intill 5,000,000 kronor, varav icke tagits i anspråk	1,366 ⁶⁷	—	1,366 ⁶⁷
Förändringar vid centralstationen i Stockholm m. m. anslag för år 1917 å 1,409,900 kronor	540,000	540,000	—
Dubbelspår Göteborg—Alingsås, anslag för år 1917 å 2,900,000 kronor, återstoden	300,000	—	300,000
Dubbelspår Norrköping—Mjölby, anslag för år 1917 å 2,000,000 kronor, återstoden	150,000	150,000	—
Ombyggnad av bangården i Norrköping, anslag för år 1917 å 150,000 kronor	150,000	150,000	—
Komplettering av Mora—Vänerns järnväg m. m. an- slag för år 1917 å 630,000 kronor	630,000	630,000	—
<i>Statens vattenfallsverk.</i>			
Inköp av fastigheter för statens anläggningar vid Trollhättan m. m. (två särskilda anslag å tillsam- mans 800,000 kronor, beviljade år 1907 och 1909), återstoden	166,054 ¹⁷	—	166,054 ¹⁷
Ombyggnad av Södertälje kanal m. m., anslag för år 1917 å 400,000 kronor, återstoden	25,000	25,000	—
<i>Statens utlåningsfonder.</i>			
Allmänna järnvägslånefonden, anslag för åren 1907— 1917 å tillsammans 16,500,000 kronor, återstoden ..	1,504,350	532,950	971,400
Bibanelånefonden, anslag för åren 1912—1915 och 1917 å tillsammans 7,000,000 kronor, ej lyftade belopp å av Kungl. Maj:t beviljade lån	5,000,000	1,182,500	3,817,500
Lånefonden för bekämpande av arbetslösheten bland stenarbetarna, anslag för år 1917 å 3,500,000 kronor, återstoden	1,500,000	—	1,500,000
<i>Postverket.</i>			
Nybyggnad i Kristianstad, anslag för år 1917 å 163,400 kronor, återstoden	73,400	73,400	—
Inköp av tomt i Göteborg och nybyggnad därå, an- slag för år 1917 å 860,000 kronor, återstoden	160,000	160,000	—
Summa kronor	10,382,170⁸⁴	3,575,850	6,806,320⁸⁴

II. Anslag, anvisade på tilläggsstaten till 1917 års riksstat.

	Innestående den 1 jan. 1918	Utbetalt under år 1918	Innestående den 31 dec. 1918
<i>Rörelsekapital för kristidskommissioner.</i>			
Anskaffande och tillhandahållande av livsförnödenheter	10,000,000	10,000,000	—
Tillämpning av gällande förfoganderättslag i fråga om industriella råvaror o d	200,000	200,000	—
1917 års vedkommissions vedanskaffning	50,000,000	50,000,000	—
Statens verksamhet i fråga om meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara	25,000,000	25,000,000	—
Summa kronor	85,200,000	85,200,000	—

III. Anslag, anvisade på 1918 års riksstat.

	Anslagens belopp	Utbetalt under år 1918	Innestående den 31 dec. 1918
<i>Postverket.</i>			
Nybyggnad i Stockholm	300,000	100,000	200,000
Nybyggnad i Linköping	210,000	210,000	—
Nybyggnad i Göteborg	700,000	400,000	300,000
Nybyggnad i Gällivare	100,000	100,000	—
<i>Telegrafverket.</i>			
Inköp och bebyggande av fastigheter	2,475,000	2,475,000	—
Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende	12,500,000	12,500,000	—
<i>Statens järnvägar.</i>			
Nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar	8,903,600	8,903,600	—
Täckande av brist å vissa till nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar beviljade anslag	1,252,900	1,252,900	—
Markförvärv	800,000	800,000	—
Ombyggnad av Malmö statsbangård	500,000	500,000	—
Förändringar vid centralstationen i Stockholm m. m. Huvudrangerbangård vid Hallsberg m. m.	1,550,000	1,150,000	400,000
Utvidgning av Västanfors station	100,000	100,000	—
Utvidgning av Ockelbo station m. m.	150,000	150,000	—
Utvidgning av spårsystemet vid bangården i Mjölby	106,000	106,000	—
Utvidgning av spårsystemet vid Värtan	400,000	400,000	—
Ombyggnad av statens järnvägars reparationsverkstäder i Malmö	600,000	600,000	—
Ny lokomotivstation i Örebro	175,000	175,000	—

	Anslagens belopp	Utbetalt under år 1918	Imnestående den 31 dec. 1918
Plåtslagareverkstad med smedja vid Notviken	300,000	300,000	—
Ny lokomotivstation vid Krylbo	290,000	290,000	—
Dubbelspår Norrköping—Mjölby	1,800,000	1,800,000	—
Dubbelspår Aneby—Sandsjö	2,700,000	2,700,000	—
Dubbelspår Örebro—Hallsberg—Laxå	500,000	500,000	—
Dubbelspår Rönninge—Järna m. m.	75,000	75,000	—
Omläggning av linjen Lindome—Anneberg	200,000	136,000	64,000
Förvärv av järnvägen Mora-Noret—Orsa	1,290,000	1,290,000	—
Ny broförbindelse från Mora station till järnvägen Mora-Noret—Orsa	500,000	500,000	—
Ombyggnad av Bohusbanans viadukt över Säveån	800,000	800,000	—
Utflyttning av svagströmsledningar vid bandelen Kiruna—Riksgränsen	150,000	150,000	—
Elektrifiering av linjen Kiruna—Svartön	3,500,000	3,500,000	—
Fortsättning av statsbanan Sveg—Brunflo	2,500,000	2,500,000	—
Järnvägsförbindelse mellan de svenska och finska järnvägsnäten	1,230,000	1,230,000	—
Fortsättning av inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare	4,000,000	4,000,000	—
Tvärbanan Forsmo—Höling	1,000,000	1,000,000	—
Rullande materiel	13,000,000	13,000,000	—
<i>Statens vattenfallsverk.</i>			
Stallbackakanalens utvidgning m. m.	115,000	115,000	—
Ombyggnad av Södertälje kanal	600,000	600,000	—
Tredje utbyggnaden av Trollhätte kraftstation	3,620,000	3,620,000	—
Första utbyggnaden av Porjus kraftstation	150,000	150,000	—
Andra utbyggnaden av Porjus kraftstation	925,000	925,000	—
Utvidgning av Västerås kraftstation	500,000	500,000	—
Dalälvens reglering	20,000	20,000	—
Inlösen av mark m. m. för kraftverksanläggning vid Motala	100,000	100,000	—
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar	2,000,000	2,000,000	—
Distributionsanläggningar för statens kraftverk	4,000,000	4,000,000	—
<i>Statens utlåningsfonder.</i>			
Allmänna järnvägslånefonden	1,500,000	415,000	1,085,000
Fonden för bibanor inom vissa delar av riket	2,000,000	—	2,000,000
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	200,000	200,000	—
Odlingslånefonden	400,000	400,000	—
Torvindustrilånefonden	650,000	—	650,000
Egnahemslånefonden	6,500,000	4,000,000	2,500,000
Norrländska nyodlingslånefonden	80,000	—	80,000
Täckdikningslånefonden	140,000	—	140,000
Allmänna nyodlingsfonden	30,000	—	30,000
Norrländska andelsmejerifonden	150,000	—	150,000
<i>Spannmålslagerhus m. m.</i>			
Anordnande av spannmålslagerhus och kylhus	8,000,000	7,900,000	100,000
Summa kronor	97,337,500	89,638,500	7,699,000

IV. Anslag, anvisade på tilläggsstaten till 1918 års riksstat.

	Anslagens belopp	Utbetalt under år 1918	Innestående den 31 dec. 1918
<i>Postverket.</i>			
Nybyggnad i Linköping	55,000	55,000	—
Nybyggnad i Gällivare	175,000	—	175,000
Nybyggnad i Göteborg	500,000	—	500,000
Om- och tillbyggnad av posthusbyggnaden i Ystad...	100,000	—	100,000
Inköp av fastighet i Karlstad	375,000	375,000	—
<i>Telegrafverket.</i>			
Inköp av fastighet i Söderköping	46,700	—	46,700
Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegraf- väsende	15,000,000	15,000,000	—
<i>Statens järnvägar.</i>			
Fastighet för ombyggnad av Stockholms bangårdar	341,500	341,500	—
Provisorisk utbyggnad av Falkenbergs station	190,000	190,000	—
Ombyggnad av bangården vid Uppåkra	175,000	175,000	—
Huvudrangerbangård vid Hallsberg m. m.	300,000	300,000	—
Utvidgning av Västanfors station	40,000	40,000	—
Utvidgning av Ockelbo station m. m.	60,000	60,000	—
Nya stationer och mötesplatser	300,000	300,000	—
Spårplaneringar i anslutning till förefintliga spår- system	1,000,000	1,000,000	—
Speciella anläggningar å bangårdar	39,700	39,700	—
Dubbelspår Rönninge—Järna m. m.	1,600,000	1,600,000	—
Dubbelspår Örebro—Hallsberg—Laxå	500,000	500,000	—
Ombyggnad av bron över Norsälven å linjen Laxå— Charlottenberg	200,000	200,000	—
Plåtslagarverkstad med smedja vid Notviken	88,000	88,000	—
Ny lokomotivstation vid Örebro	75,000	75,000	—
Ny lokomotivstation vid Järna	50,000	50,000	—
Ny lokomotivstation vid Krylbo	85,000	85,000	—
Husbyggnader	2,000,000	2,000,000	—
Telegraf- och sektionstelefonledningar m. m.	200,000	200,000	—
Växel- och signalsäkerhetsanläggningar	500,000	500,000	—
Ökande av trafikkapaciteten å bandelen Kristinehamn —Mora	300,000	300,000	—
Dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten	250,000	250,000	—
Täckande av brist å vissa till nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar be- viljade anslag	1,400,000	1,400,000	—
Inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare	2,000,000	2,000,000	—
Statsbanan Forsmo—Hoting	500,000	500,000	—
Markförvärv	400,000	400,000	—
Förvärv av aktier i Limesforsen—Särna järnvägs- aktiebolag	250,000	125,000	125,000

	Anslagens belopp	Utbetalt under år 1918	Innestående den 31 dec. 1918
<i>Statens vattenfallsverk.</i>			
Ny farled Vänersborg—Göteborg	700,000	700,000	—
Ombyggnad av Södertälje kanal	400,000	400,000	—
Första utbyggnaden av kraftstationen vid Lilla Edet	700,000	700,000	—
Andra utbyggnaden av Porjus kraftstation	500,000	500,000	—
Första utbyggnaden av en kraftstation vid Harsprånget	500,000	500,000	—
Bostadslägenheter vid Västerås ångkraftstation	165,000	165,000	—
Vänerns reglering	100,000	100,000	—
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar	2,500,000	1,462,308	1,037,692
Distributionsanläggningar för statens kraftverk	4,500,000	4,500,000	—
Central förvaltningsbyggnad för statens vattenfalls- verk	1,650,000	1,650,000	—
<i>Tillfällig försträckning åt statens järnvägar.</i>			
Täckande av statens järnvägars driftsförlust under år 1918	30,000,000	30,000,000	—
<i>Statens aktier.</i>			
Tecknande av aktier i aktiebolaget elektrolytverken, förslagsanslag	1,010,000	1,016,666 67	—
<i>Statens utlåningsfonder.</i>			
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby ...	200,000	200,000	—
Torvindustrilånefonden	2,000,000	—	2,000,000
Dräneringsfonden	3,000,000	200,000	2,800,000
Kraftledningslånefonden	1,000,000	—	1,000,000
<i>Förlag till statsverket.</i>			
Kungl. hov- och slotsstaterna:			
Täckande av ett år 1907 till dåvarande kronprinsen utgivet förskott	550,000	550,000	—
Täckande av förskjutna kostnader för uppförande av nybyggnad å egendomen nr 3 i kvarteret Europa inom Nikolai församling i Stockholm ...	470,000	470,000	—
Täckande av förskjutna kostnader för en ny tvätt- inrättning för hovhållningens räkning	137,000	137,000	—
Lantförsvarsdepartementet:			
Täckande av förskjutna kostnader för införande av elektrisk drift vid ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg	75,000	75,000	—
Täckande av förskjutna kostnader för inköp av vissa surageartiklar	3,210,504	3,210,504	—
Täckande av förskjutna kostnader för anskaffande av vissa slag av förnödenheter	16,060,445	16,060,445	—

	Anslagens belopp	Utbetalt under år 1918	Innestående den 31 dec. 1918
<i>Rörelsekapital för kristidskommissioner.</i>			
Rörelsekapital för industrikommissionen	30,000,000	30,000,000	—
Rörelsekapital för bränslekommissionen	100,000,000	100,000,000	—
Rörelsekapital för folkhushållningskommissionen	200,000,000	200,000,000	—
<i>Spannmåslagerhus m. m.</i>			
Fullbordande av vissa spannmåslagerhus och fryshus	2,500,000	—	2,500,000
<i>Låneunderstöd.</i>			
Justitiedepartementet:			
Lån till svenska diakonissällskapet för uppförande å Viebäck av ett fjärde skyddshem för minder- åriga kvinnliga förbrytare	155,000	—	155,000
Jordbruksdepartementet:			
Lån till hushållningssällskapen för anskaffande och tillhandahållande av förädlade utsäden	2,970,000	—	2,970,000
Lån till aktiebolaget svenska linberedningssällskapet	225,000	—	225,000
Summa kronor	434,373,849	420,746,123 67	13,634,392

V. Anslag, anvisade på extra tilläggsstaten till 1918 års riksstat.

	Anslagens belopp	Utbetalt under år 1918	Innestående den 31 dec. 1918
Tillfälligt lån åt statens järnvägar	19,000,000	19,000,000	—

Statens utlåningsfonder.

Allmänna järnväglånefonden.

Till låneunderstöd för enskilda järnvägar beviljade 1906 års riksdag ett anslag av 7,500,000 kronor, att utgå under fem år från och med år 1907 med 1,500,000 kronor årligen.

Sedan Kungl. Maj:t från detta anslag anvisat låneunderstöd å tillsammans 7,492,500 kronor för elva särskilda järnvägsanläggningar, har riksgäldskontoret intill utgången av år 1913 av de beviljade låne-

beloppen utbetalt sammanlagt 7,457,700 kronor. Under innevarande år har ytterligare utbetalts ett belopp av 33,400 kronor i slutlig avräkning å Lindfors - Bosjöns järnvägsaktiebolags statslån.

Å 1906 års fond indestå sålunda av beviljade låneunderstöd ännu ej lyftade belopp å kronor 1,400: —, varjämte ett belopp av kronor 7,500: — ännu icke av Kungl. Maj:t disponerats och numera ej heller torde kunna tagas i anspråk.

Till låneunderstöd för enskilda järnvägar beviljade 1910 års riksdag 7,500,000 kronor att utgå under fem år från och med år 1912 med 1,500,000 kronor årligen.

Av denna fond har Kungl. Maj:t beviljat följande låneunderstöd:

till Kil—Fryksdalens järnvägsaktiebolag	kronor 1,044,000: —
» Lysekils järnvägsaktiebolag	» 750,000: —
» Södra Dalarnes järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Knippboheden till Rättvik	» 954,500: —
» Väderstad—Skänninge—Bränninge järnvägsaktiebolag	» 296,000: —
» Sävsjöström—Nässjö järnvägsaktiebolag	» 2,581,500: —
» Eksjö—Österbymo järnvägsaktiebolag	» 643,000: —
» Järnvägsaktiebolaget Trollhättan—Nossebro	» 555,000: —
» Mellersta Östergötlands järnvägsaktiebolag	» 606,000: —
» Varberg—Åtrans järnvägsaktiebolag	» 65,000: —
	Summa kronor 7,495,000: —

Genom beslut av den 30 december 1916 har emellertid Kungl. Maj:t på grund av Mellersta Östergötlands järnvägsaktiebolags uraktlåtenhet att inom behöriga tider fullgöra vissa för koncessionen å järnvägsanläggning från Ringstorp till Slätbaken stadgade villkor ansett koncessionen förverkad samt i följd härav förklarat bolaget ock hava gått förlustigt förmånen av det för samma järnvägsanläggnings utförande beviljade statslånet å 606,000 kronor.

Samtliga de återstående lånen å tillsammans 6,889,000 kronor hava numera utbetalts till resp. låntagare.

Till låneunderstöd för enskilda järnvägar anvisade 1916 års riksdag ett anslag av 7,500,000 kronor att utgå under fem år från och med år 1917 med 1,500,000 kronor årligen.

Av ifrågavarande anslag har Kungl. Maj:t hittills beviljat följande låneunderstöd:

till Östra Blekinge järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Gullabo till Torsås	kronor	248,500: —
» Borås—Ulricehamns järnvägsaktiebolag, för d:o d:o från Gånghester till Ulricehamn ..	»	1,165,000: —
» Borås—Ulricehamns järnvägsaktiebolag, till täckande av kostnaden för järnvägsanläggningen Gånghester—Ulricehamn	»	150,000: —
» Sydvästra Gottlands järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Klintehamn till Haxarve	»	360,000: —
» Östra Värends järnvägsaktiebolag, för d:o d:o från Brittatorp över Sävsjöström till Älghult ..	»	780,000: —
	Summa kronor	2,703,500: —

I avräkning å de beviljade lånebeloppen har riksgäldskontoret hittills verkställt följande utbetalningar:

till Östra Blekinge järnvägsaktiebolag	kronor	248,500: —
» Borås—Ulricehamns järnvägsaktiebolag	»	1,315,000: —
	Summa kronor	1,563,500: —

Bibanelånefonden.

1911 års riksdag har beslutat att för att underlätta *åstadkommandet av bibanor* inom västra delarna av Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län samt delar av Bohuslän och Dalsland skall bildas en lånefond av 5,000,000 kronor att avsättas under fem år från och med år 1912 med 1,000,000 kronor årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

Enligt särskilda, av senare riksdagar fattade beslut skall ifrågasvarande fond ökas från 5,000,000 till 12,000,000 kronor samt de för densamma anvisade medlen fördelas på åren 1912—1915 och 1917—1920, varjämte riksdagen medgivit, att Kungl. Maj:t må under tiden till och med 1920 förfoga över samtliga för avsättning till fonden anvisade medel.

Från denna fond — den s. k. bibanelänefonden — hava nedanstående låneunderstöd av Kungl. Maj:t anvisats:

till Dal—Västra Värmlands järnvägsaktiebolag för anläggning av järnväg från Billingsfors till Arvika med bibana kronor 5,622,000: —	
» Åmål—Årjängs järnvägsaktiebolag	» 3,273,750: —
	Summa kronor 8,895,750: —

Av dessa lånebelopp har hittills från riksgäldskontoret utbetalts till Dal—Västra Värmlands järnvägsaktiebolag 1,000,000 kronor och till Åmål—Årjängs järnvägsaktiebolag 2,182,500 kronor.

Kassaförstärkning till statskontoret.

Då fullmäktige avgåvo sin berättelse till 1918 års lagtima riksdag, hade riksgäldskontoret att av statskontoret för lämnad kassaförstärkning fordra 184,000,000 kronor.

Genom särskilda, å följande dagar fattade beslut har Kungl. Maj:t bemyndigat statskontoret att hos riksgäldskontoret såsom kassaförstärkning rekvirera:

den 7 dec. 1917	intill kronor	11,000,000: —
» 16 maj 1918	» »	50,000,000: —
» 6 juni »	» »	30,000,000: —
» 26 juli »	» »	50,000,000: —
» 10 sept. »	» »	25,000,000: —
	eller tillsammans intill kronor	166,000,000: —

Av detta belopp har riksgäldskontoret tillhandahållit statskontoret sammanlagt 151,000,000 kronor på nedannämnda tider:

den 28 januari 1918	kronor	11,000,000: —
» 18 maj »	»	20,000,000: —
» 28 » »	»	15,000,000: —

den 31 maj	1918	kronor	15,000,000: —
» 17 juli	»	»	30,000,000: —
» 3 augusti	»	»	5,000,000: —
» 19	»	»	10,000,000: —
» 27	»	»	7,000,000: —
» 10 september	»	»	28,000,000: —
» 18 november	»	»	10,000,000: —
Summa kronor				151,000,000: —

Efter dessa utbetalningar uppgick alltså riksgäldskontorets fordran hos statskontoret till 335,000,000 kronor. Den 31 december 1918 avbetalade emellertid statskontoret å detta belopp i samband med sagda dag verkställd, här nedan omförmäld reglering av vissa riksgäldskontorets och statskontorets mellanhavanden 162,648,300 kronor; och uppgår sålunda riksgäldskontorets tillgodohavande hos statskontoret för lämnad kassaförstärkning för närvarande till 172,351,700 kronor. ¹⁾

Av statskontoret till riksgäldskontorets förvaltning överlämnade kassabehållningar.

Då fullmäktige avgåvo sin berättelse till 1918 års lagtima riksdag, voro av statskontoret för förvaltning till riksgäldskontoret överlämnade kassabehållningar till belopp av 55,000,000 kronor.

Dessa medel återbetalades till statskontoret med 20,000,000 kronor i februari och 35,000,000 kronor i april 1918.

Under september månad 1918 överlämnades från statskontoret ett belopp av 20,000,000 kronor, som återbetalades med 10,000,000 kronor i oktober och 10,000,000 kronor i november samma år.

Under december månad nästlidet år överlämnade statskontoret i ett flertal poster till förvaltning sammanlagt 230,000,000 kronor under villkor om återbetalning vid anfordran. Av detta belopp hava den 31 december 1918 103,980,713 kronor 4 öre återbetalats i samband med sagda dag verkställd, här nedan omförmäld reglering av

¹⁾ Genom en senare verkställd omföring har denna riksgäldskontorets fordran minskats med 19,286 kronor 96 öre.

vissa riksgäldskontorets och statskontorets mellanhavanden, varjämte 12,000,000 kronor återbetalats den 3 och 10,000,000 kronor den 11 i denna månad. Statskontorets återstående fordran uppgår sålunda för närvarande till 104,019,286 kronor 96 öre.¹⁾

Reglering av statskontorets och riksgäldskontorets mellanhavanden vid 1918 års slut.

Statskontorets skuld till riksgäldskontoret för emottagna kassaförstärkningar utgjorde vid 1918 års slut kronor 335,000,000: —
vidare ägde statskontoret en skuld till riksgäldskontoret, nämligen anslaget å 1918 års tilläggsstat till avbetalning av tillfälliga lån å » 162,648,300: —

Summa statskontorets skuld kronor 497,648,300: —.

Riksgäldskontorets skuld till statskontoret utgjorde vid årsskiftet följande:

av statskontoret till förvaltning överlämnade kassabehållningar kronor 230,000,000: —
i riksstaten för år 1918 beräknat tillskott till budgeten av tillfälliga lånemedel » 135,648,300: —
ännu ej lyftade återstoder å diverse anslag å 1918 års tilläggsstat att utgå av lånemedel » 58,667,586: 96.
Därjämte finnes i riksgäldskontorets räkenskaper en oreglerad post »inkomstrester» å motsvarande i 1917 års riksstat beräknad inkomst å titeln »tillfälliga lånemedel för täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet» » 27,000,000: —

Summa riksgäldskontorets skuld kronor 451,315,886: 96.

med ett saldo statskontoret till last å » 46,332,413: 04.

Enligt överenskommelse mellan statskontoret och riksgäldskontoret hava dessa mellanhavanden reglerats på följande sätt:

¹⁾ Genom en senare verkställd omföring har denna statskontorets fordran minskats med 19,286 kronor 96 öre.

å riksgäldskontorets fordran	kronor 335,000,000: —	
för lämnade <i>kassaförstärkningar</i> ha avräknats		
dels riksgäldskon-		
torets ovannämnda		
skuld	kronor 135,648,300: —	
dels ock ovanberörda ..	» 27,000,000: —	» 162,648,300: —
vadan återstår en <i>riksgäldskontorets fordran för</i>		
<i>kassaförstärkning</i> å		» 172,351,700: —.
Å riksgäldskontorets skuld för från stats-		
kontoret emottagna <i>kassabehållningar</i>		» 230,000,000: —
har avräknats skillnaden mellan anslaget till		
återbetalning av tillfälliga lånemedel,		
162,648,300 kronor och ovannämnda åter-		
stoder å diverse på riksgäldskontoret an-		
visade anslag av lånemedel, sammanlagt		
58,667,586 kronor 96 öre eller		» 103,980,713: 04
varefter återstår en <i>riksgäldskontorets skuld för</i>		
<i>kassabehållningar</i> å		» 126,019,286: 96.
Efter denna reglering kvarstår oförändrat		
förutnämnda saldo		» 46,332,413: 04
<i>statskontoret till last</i> , men samtliga å riksstaterna anvisade anslag eller		
beräknade lånemedelstillskott hava blivit i budgeten och räkenskaperna		
avförda.		

Riksgäldskontorets skuld för emottagna kassabehållningar har nedbringats från 230,000,000 kronor till 126,019,286 kronor 96 öre.¹⁾ Å andra sidan har riksgäldskontorets fordran för till statskontoret överlämnade kassaförstärkningar nedgått från 335,000,000 kronor till 172,351,700 kronor.¹⁾

Riksdags- och revisionskostnader.

Enligt till 1918 års slut sig sträckande redovisning över kostnaderna för samma års riksdagar och statsrevision hava dessa uppgått till följande belopp:

Första kammarens ledamöter:		
arvoden	kronor 495,295: —	
reskostnadsersättning	» 53,508: 78	kronor 548,803: 78.

¹⁾ Se förestående noter.

Andra kammarens ledamöter:

arvoden	kronor 793,541: 75		
resekostnadsersättning	» 109,314: 32	kronor	902,856: 07
arvoden till riksdagens kansli- och vaktbetjäning	»		568,178: 94
tryckpapper, trycknings- och häftningskostnader för riksdagen	»		907,905: 62
diverse utgifter för riksdagen	»		100,129: 22
kostnader för statsrevisionen	»		63,563: 49
		Summa kronor	3,091,437: 12.

Riksgäldskontorets kassa.

Under år 1918 hava i riksgäldskontorets kassa inlösts obligationer och räntekuponger samt likviderats statsskuldboksräntor till ett belopp av sammanlagt 39,105,305 kronor 48 öre. Motsvarande belopp utgjorde

år 1917	kronor 35,095,021: 74
» 1916	» 28,659,386: 69
» 1915	» 14,344,313: 39
» 1914	» 2,888,809: 60.

Totalbeloppet av under år 1918 förfallna obligationer samt räntor å riksgäldskontorets fonderade lån uppgår till 47,425,711 kronor 27 öre.

Byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus.

Denna fond hade vid 1918 års början tillgångar till bokfört värde av

kronor 232,155: 32

Fondens inkomster under år 1918 hava utgjort:

upplupna räntor	»	7,000: —
I följd härav uppgick fondens behållning vid 1918 års slut till	»	239,155: 32.

Denna behållning redovisas sålunda:

Stockholms inteckningsgarantiaktiebolags 3 ½ procent obligationer av år 1889 å nominellt 200,000 kronor, bokförda till kronor 191,000: —

jämte därå upplupen icke för-

fallen ränta	kronor	1,730: 56	kronor	192,730: 56
innestående i riksgäldskontoret			»	46,424: 76
			Summa kronor	239,155: 32.

Riksgäldskontorets utlåning.

Av riksgäldskontorets tillgångar har vad som icke använts för verket åliggande utbetalningar gjorts räntebärande, på sätt nedan angives.

Vid 1918 års slut utgjorde ifrågavarande medel i kapital 152,230,461 kronor 1 öre, placerade på följande sätt:

i svenska obligationer	kronor	1,564,197: 24
i av främmande stater utgivna obligationer och andra skuldförbindelser	»	15,155,152: 66
i utländska affärsväxlar m. m.	»	5,511,111: 11
innestående i svenska privatbanker	»	130,000,000: —

Summa kronor 152,230,461: 01.

Riksgäldskontorets upplåning.

Upplåning mot obligationer.

1917 års lån.

I sin berättelse till nästföregående års riksdag lämnade fullmäktige en redogörelse för upplägget av 1917 års 5 procent statslån. Det meddelades där, att fullmäktige med ett bankkonsortium avslutat kontrakt angående övertagande av nominellt 50,000,000 kronor i obligationer av lånet ävensom att riksgäldskontoret samtidigt och gemensamt med konsortiet skulle till försäljning utbjuda ett obligationsbelopp av 10,000,000 kronor, varjämte riksgäldskontoret ägde rätt att därutöver till allmänheten försälja intill 10,000,000 kronor obligationer av lånet i fråga. Vidare meddelades, att fullmäktige intill 1917 års utgång av lånet placerat — förutom ovannämnda 10,000,000 kronor, som skulle försäljas gemensamt med konsortiet — jämväl ett belopp av nominellt 6,471,500 kronor.

Sedan under innevarande år av lånet placerats ytterligare nomi-

nellt 1,728,500 kronor, beslöto fullmäktige den 6 juni 1918 att fastställa lånets slutsumma till 68,200,000 kronor.

Kungl. Maj:ts garanti å lånet har meddelats den 28 juni 1918.

Under innevarande månad har riksgäldskontoret i och för likviderande på föreskrivet sätt av den av staten inköpta järnvägen från Orsa till Sveg till järnvägens ägare utlämnat obligationer av ifrågasvarande lån till nominellt belopp av 400,000 kronor.

Den effektiva räntan å lånet har beräknats utgöra 5.051 procent, under förutsättning att lånet förblir ständigt utelöpande.

Under februari månad 1918 fattade fullmäktige beslut om upp- 1918 års lån.
läggande av *ett nytt 5 procent statsrätelån.*

Med ett konsortium, bestående av Sveriges riksbank samt de privatbanker, vilka övertagit större delen av 1917 års statslån, avslöto fullmäktige den 15 i nämnda månad kontrakt angående övertagande av nominellt 42,500,000 kronor i obligationer av det nya lånet. Tillika skulle riksgäldskontoret samtidigt utbjuda till försäljning ett obligationsbelopp av 7,500,000 kronor, varjämte riksgäldskontoret ägde rätt att därutöver till allmänheten försälja ytterligare intill 10,000,000 kronor obligationer av lånet i fråga.

Obligationerna till detta lån äro dagtecknade den 15 februari 1918 samt utfärdade i samma valörer som obligationerna till 1917 års lån. Den 15 februari 1928 inträder för riksgäldskontoret rätt att helt eller delvis återbetala lånet till pari efter därom minst tre månader förut verkställd uppsägning.

Enligt kontraktet skulle långivarna övertaga ovan omnämnda statsobligationer å sammanlagt 42,500,000 kronor till en kurs av 95 procent.

Lånet framlades till teckning till en kurs av 96 procent. Valutan för det övertagna beloppet har jämlikt bestämmelse i kontraktet inbetalats med hälften den 15 mars och hälften den 15 maj 1918.

Lånet fick ej önskad framgång. Då fullmäktige den 27 juni 1918 efter överenskommelse med bankkonsortiet beslöto, att teckningen å lånet skulle avslutas, återstodo osålda obligationer till betydande belopp, vilket fördelades pro rata parte mellan riksgäldskontoret och de i konsortiet deltagande bankerna.

Sedermera har riksgäldskontoret under hand av lånet försålt nominellt 8,580,000 kronor, till kurser växlande mellan 96 och 91 procent.

Innevarande dag äro av lånet emitterade inalles nominellt 51,080,100 kronor till en medelkurs av 94.805 procent, motsvarande en effektiv ränta av 5.274 procent. Lånets slutbelopp har ännu icke fastställts.

Den effektiva medelräntan å under åren 1914—1918 verkställd fonderad upplåning, sammanlagt nominellt 400,204,500 kronor, utgör 5.084 procent.

1918 års premieobligationslån.

I och för anskaffande av medel till konsoliderande av en del av riksgäldskontorets stora tillfälliga skulder beslöto fullmäktige i mitten av oktober 1918 uppläggande av ett nytt obligationslån. Då ställningen å penningmarknaden var sådan, att utsikt ej ansågs förefinnas att anskaffa ett mera avsevärt belopp genom ett statsräntelån, bestämde fullmäktige efter ingående överläggningar och förberedelser, att det nya lånet skulle anordnas såsom ett *premieobligationslån*.

Lånebeloppet fastställdes till 100 miljoner kronor, fördelat i 2 miljoner obligationer, var och en lydande å 50 kronor.

Obligationerna, som dagtecknades den 15 november 1918, inlösas den 1 december 1923 med 55 kronor stycket, dock med rätt för riksgäldskontoret att med fem år förlänga löptiden, varom kungörelse skall ske i landets officiella tidning minst tre månader före förfallotiden. I sistnämnda fall inlöser riksgäldskontoret den 1 december 1928 obligationerna med 62 kronor 50 öre stycket.

Årligen i augusti månad utlottas vinster till följande antal och belopp:

1 vinst å	300,000 kronor
1 » »	100,000 »
2 vinster å 50,000 kronor	100,000 »
20 » » 10,000 »	200,000 »
60 » » 5,000 »	300,000 »
500 » » 1,000 »	500,000 »
1,000 » » 500 »	500,000 »
10,000 » » 100 »	1,000,000 »

Summa 11,584 vinster å sammanlagt 3,000,000 kronor.

Resultatet av dragningarna tillkännagives genom officiell dragningslista.

Obligation, å vilken vinst utfallit, äger deltaga jämväl i senare utlottningar.

Obligationernas försäljning skulle ske så, att teckningslistor utlades i riksgäldskontoret och riksbanken med dess avdelningskontor, hos samtliga bankkontor och postanstalter i landet ävensom hos bankirer och mäklare. Teckning skulle ske under tiden 25 oktober—6 november. Inbetalning av tecknade belopp skall äga rum å teckningsställena under tiden 7—12 december, då obligationerna tillhandahållas.

Postverket, banker och mäklare skulle för sin medverkan erhålla en ersättning av en procent å genom dem försålda belopp.

Riksgäldskontoret mottager obligationerna till förvaring och inskrivning i statsskuldboken mot en avgift av 50 öre för obligation.

Vid teckningstidens utgång hade av lånet tecknats sammanlagt 919,780 obligationer, motsvarande ett kapitalbelopp av 45,989,000 kronor. Antalet tecknare uppgår till 376,762.

Efter teckningstidens utgång har under hand i riksgäldskontoret försåls ett mindre antal premieobligationer. Denna försäljning har emellertid jämlikt fullmäktiges beslut upphört den 11 i denna månad.

Frågan om fortsatt försäljning av premieobligationer före första vinstutlottningen i augusti innevarande år är ännu ej slutligen avgjord.

Av valutan för lånet har hittills inlutit sammanlagt 43,658,705 kronor 50 öre samt av förvaringsavgifter omkring 36,000 kronor.

Tillfällig upplåning.

För anskaffande av medel till en del av de betydande utgifter, som under år 1918 bestritts av lånemedel, har riksgäldskontoret i stor utsträckning nödgats använda sig av tillfällig upplåning. Denna har till största delen förmedlats av riksbanken, som tid efter annan tillhandahållit riksgäldskontoret medel mot av riksgäldskontoret utställda växlar eller andra förbindelser med kort löptid.

Riksgäldskontorets skuld på grund av ifrågavarande tillfälliga upplåning uppgick vid 1917 års utgång till 88,500,000 kronor och utgjordes vid slutet av varje kvartal under år 1918 av följande belopp:

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 8 saml. 2 häft. (Nr 2.)

den 31 mars 1918	kronor	118,500,000:—
» 30 juni »	»	208,540,000:—
» 31 oktober »	»	98,110,000:—
» 31 december »	»	85,485,000:—

Sistberörda belopp skall återbetalas å följande tider:

den 20 mars 1919	kronor	81,490,000:—
» 20 juni »	»	3,995,000:—

Räntefoten för nu ifrågavarande tillfälliga lån har växlat mellan $5\frac{1}{2}$ och $6\frac{1}{2}$ procent.

De av riksgäldskontoret i samband med nu ifrågavarande upplåning utställda växlarna hava av riksbanken till största delen försålts till inländska bankinstitut.

Växelkredit i riksbanken.

I likhet med vad för år 1917 ägt rum beviljade riksbanken, efter framställning av fullmäktige, i december 1917 riksgäldskontoret en växelkredit å intill 50,000,000 kronor att begagnas under år 1918 mot tre månaders växlar och med diskonto, beräknat lika med det i riksbanken vid diskonteringsstillfället för rediskontering åt privatbankerna av högst tre månaders växlar gällande diskonto. I augusti 1918 medgav riksbanken höjning av denna kredit till 75,000,000 kronor.

Riksgäldskontorets skuld för lyftade belopp å nämnda kredit nådde sitt högsta belopp i november månad, då den utgjorde 70,000,000 kronor. Under december månad återbetalades hela detta belopp, vilket möjliggjordes därigenom, att riksgäldskontoret, såsom å annat ställe i denna berättelse meddelats, vid nämnda tid fick från statskontoret mottaga stora belopp till förvaltning.

Upplåning hos Sveriges allmänna hypoteksbank.

I januari 1918 träffades avtal med Sveriges allmänna hypoteksbank om mottagande till förräntning av banken tillhöriga, till utlåning disponibla medel mot en ränta tillsvidare av 6 procent. Med anledning av detta avtal har banken tillhandahållit riksgäldskontoret sammanlagt 7,200,000 kronor, varav 2,400,000 kronor återbetalts. Riksgäldskontorets skuld till banken utgör sålunda 4,800,000 kronor.

Under år 1918 har riksgäldskontoret såsom tillfälliga lån mottagit några mindre belopp, nämligen från Stockholms läns sparbank i januari 300,000 kronor samt från Allmänna brandförsäkringsverket för byggnader å landet och aktiebolaget Gustafsbergs fabriks intressenter i november respektive 200,000 kronor och 250,000 kronor.

Tillfälligt lån hos Stockholms läns sparbank m. fl.

Å dessa belopp, vilka fortfarande inestå i riksgäldskontoret, erlägger riksgäldskontoret ränta efter 6 procent. Räntan å lånet hos Stockholms läns sparbank utgick till den 28 november med 5 $\frac{1}{2}$ procent.

Såsom fullmäktige omförmälde i sin berättelse till 1918 års lagtima riksdag hava fullmäktige därjämte upplånat medel hos statens krigsförsäkringskommission. Av kommissionen har riksgäldskontoret under tiden från och med den 30 juni 1917 i ett flertal olika poster mottagit sammanlagt 58,515,000 kronor, varav emellertid efterhand återbetalats inalles 31,000,000 kronor. I riksgäldskontoret inestår sålunda denna dag ett belopp av 27,515,000 kronor. Återbetalning av inestående medel sker enligt överenskommelse en vecka efter uppsägning. Riksgäldskontoret gottgör kommissionen ränta efter 5 procent.

Tillfällig upplåning hos statens krigsförsäkringskommission.

Såsom fullmäktige jämväl meddelade i sin berättelse till 1918 års lagtima riksdag, har riksgäldskontoret i februari 1917 av kungl. pensionsstyrelsen mottagit ett lån ur pensionsförsäkringsfonden å 6,000,000 kronor. Räntefoten, som till en början utgjorde 5 procent, höjdes till 5 $\frac{1}{2}$ procent den 6 oktober 1917 och till 6 procent den 1 januari 1918. Detta lån, som skall återbetalas åtta dagar efter skedd uppsägning, inestår fortfarande i riksgäldskontoret.

Tillfällig upplåning hos kungl. pensionsstyrelsen

Bland riksgäldskontorets tillfälliga skulder finnes även ett belopp av 28,000,000 kronor, varför riksgäldskontoret häftar i skuld till folkhushållningskommissionen. Denna skuld har uppkommit på det sätt, att riksgäldskontoret i september 1918 övertog betalningsskyldigheten

Tillfällig skuld till folkhushållningskommissionen.

för ett kommissionens tillgodohavande hos statskontoret mot avräkning å en statskontorets fordran hos riksgäldskontoret. Då folkhushållningskommissionen ej vid nämnda tid för sin rörelse hade behov av ifrågavarande medel, utfärdade riksgäldskontoret till kommissionen en den 1 september 1918 dagtecknad förbindelse att fjorton dagar efter uppsägning tillhandahålla kommissionen förenämnda belopp jämte ränta.

Någon återbetalning av denna skuld har ännu icke ägt rum.

Kristidskommissionernas finansiering.

Med anledning av de stora belopp, vartill den tillfälliga upplåningen vuxit, och då densamma till stor del förorsakats av medelsanskaffningen till kristidskommissionerna, har under år 1918 företagits en omläggning av dessa kommissioners finansiering.

Den 30 maj samma år träffades mellan riksgäldskontoret, å ena, samt de 23 största av landets privatbanker, å andra sidan, rörande detta ämne ett avtal av i huvudsak följande innehåll.

Bankerna åtog sig att åt riksgäldskontoret för bränsle-, folkhushållnings- och industrikommissionerna inrymma en kredit av 550,000,000 kronor. Denna kredit skulle utnyttjas på så sätt, att riksgäldskontoret hos de i överenskommelsen deltagande bankerna skulle erhålla löpande räkningar enligt fördelning, varom avtal mellan bankerna träffades. Å dessa räkningar skulle respektive kommissioner äga att disponera medel intill för varje kommission fastställt belopp. Insättning eller uttag å dessa räkningar skulle få ske endast i poster å 2,000,000 kronor för vardera av bränslekommissionen och industrikommissionen samt å 5,000,000 kronor för folkhushållningskommissionen eller i hela miljoner därutöver. I den mån löpande räkningar öppnades, skulle riksgäldskontoret till bankerna överlämna tre månaders skuldförbindelser, lydande å 500,000 kronor stycket, intill lika stort belopp som det, varmed respektive bank deltog i krediten. Dessa förbindelser finge icke av bankerna belånas till högre belopp än det, vartill deras fordran på grund av krediten vid varje tid uppginge. — Sedan ovannämnda löpande räkningar öppnats, skulle till debet för respektive kommissioner till riksgäldskontoret inbetalas de belopp, vilka dittills åtgått för ifrågavarande kommissioners finansiering och vilka anskaffats genom riksgäldskontorets tillfälliga upplåning.

Avtalet har i detaljer kompletterats medelst särskilda mellan riksgäldskontoret och konsortiet utväxlade skrivelser, vilka finnas intagna i fullmäktiges låneprotokoll.

Sedan riksdagen, för vilken ifrågavarande avtal framlagts, lämnat detsamma utan erinran, har riksgäldskontoret i enlighet med detsamma från och med den 1 juli 1918 övertagit finansieringen av ifrågavarande tre kommissioner. Ränta å de medel, som av bankerna tillhandahållas kommissionerna, påföres desamma och utgår sålunda icke av riksgäldskontorets förslagsanslag till räntor å statsskulden.

Ifrågavarande avtal, vilket gällde intill 1918 års utgång, har sedermera förlängts att gälla till den 30 juni 1919.

Riksgäldskontorets skuld till bankerna å ifrågavarande löpande räkningar utgjorde den 16 dennes 403,417,670 kronor 59 öre.

Sedan 1918 års riksdag medgivit, att såsom säkerhet för obligationer, utgivna av ett aktiebolag med uppgift att åt utländska banker och bankirer bereda svensk kredit på grund av träffade handelsavtal med främmande länder, finge genom riksgäldskontoret tillhandahållas bolaget såsom garantifond ett belopp av 10,000,000 kronor av svenska staten utgivna 5 procent obligationer, har ett sådant institut, benämnt Svenska kronkreditaktiebolaget, bildats och trätt i verksamhet med ett aktiekapital av 10,000,000 kronor samt i enlighet med av riksdagen godkända grunder.

*Svenska kron-
kreditaktie-
bolagets finan-
siering.*

Enligt dessa grunder skulle medel för bolagets verksamhet anskaffas genom utfärdade obligationer. Då det emellertid visat sig möta allt större svårigheter att på denna väg uppbringa de erforderliga medlen, har 1918 års urtima riksdag efter framställning av Kungl. Maj:t bemyndigat riksgäldskontoret att träffa avtal med ett antal privatbanker om öppnandet av en kredit å 100 miljoner kronor i och för tillhandahållande av medel åt bolaget ävensom att för höjning av bolagets garantifond under viss förutsättning tillhandahålla bolaget statens 5 procent obligationer till belopp, som kunde erfordras för ökning av bolagets upplåningsrätt, vilken vore begränsad till fem gånger det sammanlagda beloppet av bolagets aktiekapital och garantifond d. v. s. 100,000,000 kronor.

Avtal rörande ovannämnda kredit träffades den 26 oktober 1918, under förutsättning att riksdagen lämnade detsamma utan erinran,

mellan riksgäldskontoret, å ena, samt 20 av landets privatbanker, å andra sidan. Avtalet är av i huvudsak följande innehåll.

Bankerna åtog sig att åt riksgäldskontoret inrymma en kredit å 100,000,000 kronor, vilken skall utnyttjas på så sätt, att riksgäldskontoret hos de i överenskommelsen deltagande bankerna erhåller kreditivräkningar enligt fördelning, varom avtal mellan bankerna träffades. Insättning eller uttag å dessa räkningar får ske endast i poster å minst 5,000,000 kronor eller i hela miljoner därutöver. I den mån kreditivräkningar öppnas, skall riksgäldskontoret till bankerna överlämna tre månaders skuldförbindelser, var och en lydande å 500,000 kronor, intill lika stort belopp som det, varmed respektive bank deltagar i krediten. Dessa förbindelser må ej av bankerna belånas till högre belopp än det, vartill deras fordran på grund av krediten vid varje tid uppgår. Överenskommelsen gäller till den 30 mars 1919 men kan genom avtal mellan riksgäldskontoret och bankerna förnyas, varje gång på sex månader.

Ifrågavarande kredit har hittills blivit tagen i anspråk med ett belopp av 44,000,000 kronor.

Till förvaltning mottagna värnskattemedel.

Såsom i fullmäktiges berättelse till 1916, 1917 och 1918 års riksdagar finnes omförmålt, hade riksgäldskontoret i september 1915 från statskontoret mottagit ett å influtna värnskattemedel uppkommet överskott av 17,000,000 kronor att förräntas efter en räntefot av 4 1/2 procent för år.

Dessa medel hava numera i sin helhet återbetalats till statskontoret med 5,000,000 kronor i april 1916, 6,000,000 kronor i januari 1917 och återstående 6,000,000 kronor i juli 1918.

Till förvaltning emottagna medel, tillhörande statens vattenfallsverks förnyelsefonder.

Genom brev av den 21 januari 1916 har Kungl. Maj:t förordnat, att medel, tillhörande statens vattenfallsverks förnyelsefonder, skola, i den mån vattenfallsstyrelsen så prövar lämpligt, överlämnas till riksgäldskontoret för förvaltning efter en räntefot, som skall för varje år med

hänsyn till rådande förhållanden på penningmarknaden bestämmas genom överenskommelse mellan riksgäldskontoret och vattenfallsstyrelsen.

Såsom fullmäktige meddelade i sina berättelser till 1917 och 1918 års riksdagar hade vattenfallsstyrelsen av ovannämnda fondmedel till riksgäldskontoret överlämnat 490,000 kronor i april 1916 och 310,000 kronor i juli samma år.

Räntegottgörelsen för medlen har bestämts för år 1916 till 5 procent samt för åren 1917 och 1918 $5\frac{1}{2}$ procent.

Jämlikt medgivande av Kungl. Maj:t hava ifrågavarande medel, tillhoppa 800,000 kronor, i december 1918 återbetalats till vattenfallsstyrelsen.

Försäljning av statsobligationer genom postsparbanken.

Jämlikt § 17 i kungl. förordningen den $\frac{22}{6}$ 1883 angående en postsparbank för riket åligger det bankens styrelse att, därest ägare av motbok till styrelsen gör framställning därom att för medel, som på hans räkning i banken innestå, må inköpas räntebärande obligation av det slag, som för bankens egen räkning anskaffas, föranstalta, att, såvitt ske kan, dylik obligation varder för insättarens räkning inköpt.

Med anledning av detta stadgande har riksgäldskontoret intill utgången av år 1918 tillhandahållit postsparbanken följande belopp av de under de senaste åren emitterade 5 procent statslånen, nämligen:

av 1914 års lån	kronor 319,300: —
» 1916 » »	» 126,500: —
» 1917 » »	» 44,800: —
» 1918 » »	» 23,100: —

Summa kronor 513,700: —

Likvid för de sålunda försålda obligationerna har erlagts efter kurser, växlande mellan 92 procent och pari.

Statsskuldboken.

I den redogörelse beträffande den svenska statsskuldboken, som finnes intagen i fullmäktiges berättelse till 1918 års lagtima riksdag, meddelade fullmäktige, bland annat, att antalet verkställda inskriv-

ningar vid 1917 års utgång uppgingo till omkring 4,900 stycken, omfattande ett inestående kapital av kronor 143,602,673: 60.

Efter nämnda tid hava intill 1918 års utgång omkring 1,300 nya inskrivningar tillkommit. Hela antalet inskrivningar utgjorde sålunda sistnämnda tidpunkt omkring 6,200 stycken. Hela beloppet av de fordringar, som då voro inskrivna i statsskuldboken, uppgick till kronor 185,088,716: —. Fördelningen av sistnämnda summa på de olika statslånen ävensom inskrivna belopp i procent av hela statslånen framgår av följande uppgifter:

1880	års	3 1/2	%	statslån	kronor	3,848,163	7.31	%	
1886	»	»	»	»	»	5,261,777	9.83	%	
1887	»	3.6	»	»	»	17,645,240	21.09	%	
1888	»	3	»	»	»	2,917,333	12.06	%	
1890	»	3 1/2	»	»	»	2,909,777	12.66	%	
1894	»	3	»	»	»	1,436,400	8.51	%	
1899	»	3 1/2	»	»	»	97,560	0.32	%	
1900	»	»	»	»	»	1,999,416	5.5	%	
1904—6	»	»	»	»	»	3,361,320	4.25	%	
1907	»	»	»	»	»	2,546,280	5.44	%	
1908	»	»	»	»	»	6,799,830	12.48	%	
1911	»	»	»	»	»	2,600,280	3.61	%	
1913	»	4 1/2	»	»	»	8,411,040	11.68	%	
1914	»	5	»	»	»	53,005,500	32.5	%	
1916 I	»	»	»	»	»	18,356,200	30.59	%	
1916 II	»	»	»	»	»	19,172,000	32.81	%	
1917	»	»	»	»	»	23,993,800	35.18	%	
1918	»	»	»	»	»	9,440,800	18.70	%	
Malmö-kontinentens av staten övertagna lån av år 1898							»	1,277,000	100	%

Summa kronor 185,088,716.

Av riksgäldskontorets hela obligationsskuld voro vid 1918 års utgång 17.56 procent inskrivna i statsskuldboken.

I ovanstående uppgifter äro icke medräknade 18 stycken inskrivningar å tillhopa 100,120 kronor, där disposition skett av endast själva obligationerna (mantlarna), men ägarna behållit kupongarken.

För att visa de inskrivna kapitalbeloppens fördelning på olika grupper av fordringsägare må meddelas nedanstående sammanställning.

1. Enskilda personer	kronor	39,227,766: —
varav kronor 1,192,533 tillhöra omyndiga eller omyndig förklarade personer.		
2. Statsinstitutioner	»	52,916,400: —
3. Kommuner (lands- och stadskommuner, landsting och hushållningssällskap)	»	2,681,846: —
4. Bankaktiebolag	»	340,000: —
5. Sparbanker	»	15,181,160: —
6. Försäkringsanstalter	»	40,129,271: —
7. Pensionsinrättningar	»	7,550,343: —
8. Aktiebolag (med undantag av de under 4, 6 och 7 upptagna)	»	13,257,052: —
9. Föreningar	»	4,091,383: —
10. Donationer, stiftelser och fonder	»	6,961,229: —
11. Fideikommiss	»	445,146: —
12. Övriga fordringsägare	»	2,307,120: —
	Summa kronor	185,088,716: —.

Å premieobligationslånet äro denna dag inskrivna i statsskuldboken omkring 67,000 stycken premieobligationer, motsvarande ett belopp av 3,350,000 kronor.

Nytt reglemente för statsskuldboken.

Den 4 februari 1918 hava fullmäktige fastställt nytt reglemente för den svenska statsskuldboken att gälla från och med den 1 mars samma år. Genom detta reglemente hava åtskilliga viktiga ändringar vidtagits i förut gällande bestämmelser rörande statsskuldbokväsendet. Sålunda kunde före det nya reglementets tillkomst inskrivning i statsskuldboken äga rum dels av obligationer jämte till dem hörande kupongark, dels ock av obligationerna ensamt för sig, i vilket fall ägaren själv behöll kupongarken. Detta senare inskrivningssätt, vilket tillkommit efter förebild från Frankrike, har emellertid i ytterst ringa omfattning begagnats av obligationsinnehavarna; vid 1918 års ingång funnos nämligen endast nitton stycken inskrivningar av obligationer utan åtföljande kupongark. Med hänsyn härtill och för vinnande av större enhetlighet i inskrivningsförfarandet har rätten att erhålla dylik inskrivning upphävt. — Då enligt de ursprungliga bestämmelserna

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 8 saml. 2 häft. (Nr 2.)

inskrivning i statsskuldboken verkställdes, skulle de avlämnade obligationerna förvaras i riksgäldskontoret för obligationsägaren, vilken ägde att utbekomma samma obligationsnummer. Enligt 1918 års reglemente åter sker inskrivningen, vad beträffar *statsrättelänen*, på så sätt, att den fordran, som är grundad på obligationer, förändras till en i statsskuldboken införd, för obligationsägaren personligen gällande bokfordran, beträffande vilken i avseende å räntefot, ränteterminer m. m. gälla samma villkor, som å de inlämnade obligationerna äro angivna. Önskar fordringsägaren utbyta nämnda bokfordran mot obligationer, erhåller han visserligen sådan till samma kapitalbelopp och av samma lån, som inskrivningen avsåg, men är däremot ej berättigad att erhålla samma obligationsnummer, som förut avlämnats för inskrivning. Genom detta förfarande undvikes det tidsödande arbetet med kupongernas frånskiljande vid varje räntetermin och vinnes tillika en betydande förenkling i redovisningsväsendet i dess helhet. I fråga om *amorteringslånen* har åter det äldre systemet bibehållits, och ivskrivningen innebär alltså, nu liksom förut, endast en ren deposition av obligationerna, detta har givetvis varit nödvändigt, då dessa lån återbetalas medelst utlottning (eller eventuellt uppköp) av obligationer enligt en på förhand uppgjord amorteringsplan.

Enligt § 23 i det nya reglementet skall statsskuldboken upprättas i två lika lydande exemplar, varav det ena skall förvaras i riksgäldskontoret och det andra å plats, som fullmäktige bestämma. Sistnämnda exemplar av statsskuldboken förvaras för närvarande i ett brandfritt valv inom kungliga statskontorets ämbetslokal.

Personregister till riksdagens protokoll för tidevarvet 1809—1866.

Riksdagen har år 1917 uppdragit åt fullmäktige att låta utarbета och å tid, som fullmäktige funne lämpligt, i en upplaga av 800 exemplar till trycket befördra ett fullständigt personregister till rikets ständers protokoll för tiden 1809—1866 ävensom bemyndigat fullmäktige att för arbetets påbörjande använda ett belopp av 8,000 kronor.

Med anledning härav hava fullmäktige uppdragit åt förste kassisten hos andra kammaren, juris kandidaten M. Seth att såsom ledare och ansvarig redaktör ombesörja utarbetandet av ifrågakvarande personregister. Kontrakt angående registerverkets utarbetande har den 1

juni 1918 upprättats mellan fullmäktige och juris kandidaten Seth. Enligt bestämmelse i kontraktet skall arbetet med registrets författande omedelbart påbörjas och därefter så drivas, att detsamma om möjligt föreligger i manuskript tre år efter kontraktets datum eller den 1 juni 1921.

Person- och sakregister till riksdagens protokoll med bihang för åren 1911—1920.

Innevarande års riksdag har uppdragit åt fullmäktige att låta i huvudsaklig överensstämmelse med det för 1900—1910 års riksdagar upprättade registerverket utarbета och i en upplaga av högst 800 exemplar till trycket befordra ett fullständigt person- och sakregister till riksdagens protokoll med bihang för åren 1911—1920.

Till fullgörande av detta uppdrag hava fullmäktige den 6 sistlidne juni med filosofie doktor K. Hagman avslutat kontrakt angående ifrågavarande arbete. Enligt detsamma skall ersättningen till honom såväl för registrets författande som för korrekturläsningen vid verkets tryckning utgå med 18,000 kronor att successivt utbetalas under tiden t. o. m. juli 1921, då registret i dess helhet beräknas kunna föreligga i tryck.

Register till kyrkomötets protokoll med bihang för åren 1868—1918.

1917 års riksdag har uppdragit åt fullmäktige att låta utarbета och å tid, som fullmäktige funne lämplig, i en upplaga av 800 exemplar till trycket befordra ett register över kyrkomötets protokoll jämte bihanget därtill för åren 1868—1918.

Med anledning av detta riksdagens beslut hava fullmäktige uppdragit åt filosofie doktor K. Hagman att såväl utarbета ifrågavarande register som verkställa korrekturläsningen därå vid arbetets tryckning samt i juli 1917 därom träffat skriftligt avtal med honom. Jämlikt särskilt beslut av fullmäktige har verket utvidgats att omfatta även 1918 års kyrkomöte. För registrets författande har doktor Hagman erhållit ett arvode av inalles 4,500 kronor.

Registret i fråga, omfattade hela perioden 1868—1918, föreligger numera fullbordat i manuskript. Något beslut om dess tryckning har ännu icke fattats av fullmäktige.

Aktieteckning i Limesforsen—Särna järnvägsaktiebolag.

Efter framställning av fullmäktige har i tilläggsstaten till 1918 års riksstat uppförts ett anslag å 250,000 kronor till förvärv av aktier i Limesforsen—Särna järnvägsaktiebolag. Beträffande detta anslag, vars beviljande föranletts av en vid inköpet av Mora—Vänerns järnväg å statens sida gjord utfästelse att på vissa villkor teckna aktier till nämnda belopp för en tillämnad järnvägsanläggning från Limesforsen till Särna, finnes närmare redogörelse intagen i statsutskottets memorial nr 178 vid 1918 års riksdag. Såsom däri meddelats, har den staten åliggande teckningsskyldigheten, sedan de därför bestämda villkoren blivit fullgjorda, redan verkställt genom fullmäktiges försorg. I avräkning å det tecknade aktieloppet — 250,000 kronor — har riksgäldskontoret i april månad detta år inbetalt 125,000 kronor; återstående 125,000 kronor skola till bolaget inbetalas före 1919 års utgång.

Stockholm den 17 januari 1919.

EMIL KINANDER.

G. LAGERBJELKE.

GUSTAF KOBBERG.

H. S. TAMM.

KARL HILDEBRAND.

S. H. KVARNZELIUS.

John Hägglund.

BILAGA

Bilaga.

Riksgäldskontorets balanserade tillgångar och

Den 1 januari		D e b e t.		Den 31 december	
Kronor	ö.			Kronor	ö.
		<i>Tillgångar:</i>			
		<i>Diverse medel:</i>	Kapital		
1,513,019	08	Uppköpta svenska statsobligationer	1,256,675: 08		
20,973,785	98	Förräntade medel:			
		i främmande staters värdehandlingar place-			
		rade medel	20,973,785: 98		
		hos svenska privatbanker förräntade	130,000,000: —	150,973,785: 98	
				152,230,461	01
		<i>Förskott:</i>			
10,463,177	29	Till banker och bankirhus för inlösen av obligationer och			
		räntekuponger m. m.	9,954,753: 81		
30,000	—	Till kassören i riksgäldskontoret	30,000: —		
		Förskott till bränslekommissionen	2,598,299: 22		
		För uppförande av nya byggnader för:			
990,000	—	naturhistoriska riksmuseum	990,000: —		
569,360	—	allmänna barnbördshuset i Stockholm	569,360: —	14,142,413	03
		<i>Fordran av statskontoret:</i>			
184,000,000	—	Kassaförstärkningar till statsverket		1) 172,351,700	—
		<i>Inkomstrester:</i>			
3,528,400	—	Å 1917 års riksstats inkomstitel E. I:			
		Lånemedel för produktiva ändamål	1,800,000: —		
27,000,000	—	Å samma riksstats inkomstitel E. II:			
		Tillfälliga lånemedel för täckande av kostnader för tryggnad			
		av rikets neutralitet	—		
85,200,000	—	Å 1917 års tilläggsstats inkomstitel:			
		Tillfälliga lånemedel	—		
—	—	Inkomstrest, motsvarande <i>reservationer å reservations-</i>			
		<i>anslag</i> till utgifter för kapitalökning:			
		<i>å 1918 års riksstat:</i>			
		å anslag till			
		postverket	500,000: —		
		statens järnvägar	464,000: —		
		statens utlåningsfonder	3,550,000: —	4,514,000: —	
		<i>å 1918 års tilläggsstat:</i>			
		å anslag till			
		postverket	775,000: —		
		telegrafverket	46,700: —		
		statens vattenfallsverk	1,037,692: —		

¹⁾ Genom senare verkställd utföring har denna riksgäldskontorets fordran minskats med kr. 19,286: 96.

skulder vid 1918 års början och slut.

Den 1 januari		K r e d i t.		Den 31 december	
Kronor	ö.			Kronor	ö.
<i>Skulder:</i>					
I. Skulder, löpande med ränta:					
<i>Fonderade lån:</i>					
a) av riksgäldskontoret upptagna obligationslån:					
83,689,360	—	3.6 % statslånet	Kapital	83,689,360:	—
55,948,464	—	1880 års statslån		52,609,590:	—
54,049,777	79	1886 » »		53,511,111:	12
24,183,111	11	1888 » »		24,183,111:	11
23,678,222	22	1890 » »		22,991,111:	11
16,878,600	—	1894 » »		16,878,600:	—
30,913,920	—	1899 » »		30,472,560:	—
36,320,000	—	1900 » »		36,320,000:	—
79,056,000	—	1904 » »		79,056,000:	—
46,800,000	—	1906 » »		46,800,000:	—
54,480,000	—	1907 » »		54,480,000:	—
72,000,000	—	1908 » »		72,000,000:	—
72,000,000	—	1911 » »		72,000,000:	—
163,100,000	—	1913 » »		72,000,000:	—
118,430,000	—	1914 » »		163,100,000:	—
66,471,500	—	1916 » »		118,430,000:	—
—	—	1917 » »		68,200,000:	—
—	—	1918 » »		50,474,500:	—
—	—	1918 års premieobligationslån		41,001,237:	—
—	—	= 997,998.955: 12 =		1,086,197.180	34
b) av riksgäldskontoret övertagna lån:					
213,240	76	I sammanhang med Västkustbanans inköp av staten övertagna kommunlån:			
—	—	kapital		164,169:	30
565,000	—	Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags av staten övertagna obligationslån		546,000:	—
—	—	Järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens av staten övertagna obligationslån:		710,169:	30
1,312,000	—	av år 1898, kapital		1,277,000:	—
728,000	—	» » 1902, dito		711,000:	—
1,427,000	—	Mora—Vänerns järnvägsaktiebolags obligationslån:		1,988,000:	—
358,000	—	av den 1/7 1896, kapital		1,376,000:	—
3,022,000	—	av den 1/9 1896, dito		345,000:	—
900,000	—	av år 1903, kapital		2,959,000:	—
—	—	av år 1914, dito		900,000:	—
—	—			5,580,000:	—
—	—			8,278,169	30

Den 1 januari			Den 31 december	
Kronor	ö.		Kronor	ö.
		statens utlåningsfonder	5,800,000: —	
		låneunderstöd åt diakonissällskapet	155,000: —	
		Inkomstrest, motsvarande <i>utgiftsrest</i> å <i>förslagsanslag</i>, <i>»högst»</i>	7,814,392: —	
		till utgifter för kapitalökning: å 1918 års tilläggsstat:		
		å anslaget XII, C 27 till förvärf av aktier i Limesforsen— Särna järnvägsaktiebolag, återstoden	125,000: —	
		å anslaget XIX till fullbordande av vissa spann- måslagerhus och fryshus	2,500,000: —	
		å anslaget XX, 2 till låneunderstöd till hus- hållningssällskapen	2,970,000: —	
		och å anslaget XX, 3 till låneunderstöd till aktie- bolaget svenska linberedningssällskapet	225,000: —	
			5,820,000: —	19,948,392 —
		(Av ovanstående inkomstrest komma å 1918 års tilläggs- stats inkomstitel »Länemedel, fast upplåning» 13,798,392: — och å samma stats inkomstitel »Länemedel, tillfällig upplåning»	6,150,000: —	
			= kr. 19,948,392: —)	
		<i>Diverse:</i>		
13,941,221	52	Av utländska banker inlösta, ej insända obligationer och räntekuponger ...		13,941,221 52
		<i>Foräran hos kristidskommissionerna:</i>		
		Bränslekommissionen	149,759,309: 83	
		Folkhushållningskommissionen	246,760,025: 64	
		Industrikommissionen	9,053,747: 42	
7,830,124	94	<i>Behållning å riksgäldskontorets giroräkning i riksbanken</i>		405,573,082 89
				13,208,697 —
			= kr.	791,395,967 45

Den 1 januari			Den 31 december	
Kronor	ö.		Kronor	ö.
		från allmänna järnvägslånefonden:		
		kapital och ränta	75,975,686:	21
		från bibanefonden:		
		kapital och ränta	3,301,972:	91
		från allmänna byggnads-		
		lånefonden:		
		kapital och ränta	1,211,155:	16
		— — Tillfälligt lån till kungl. järnvägsstyrelsen	80,488,814:	28
		enligt 1918 års urtima riksdags beslut ..	19,000,000:	—
		Fordran för obligationer, som skolat ut-		
		utläradas som pant för följande central-		
		kassors för jordbrukskredit förbindelser:		
100,000:	—	Kristianstads läns jordbrukskassa	100,000:	—
100,000:	—	Malmöhus läns jordbrukskassa	100,000:	—
100,000:	—	Mälareprovinsernas jordbrukskassa	100,000:	—
		— — Fordran för skattkammarväxlar utfärdade		
		såsom säkerhet för riksgäldskontorets		
		kredit å 550,000,000 kronor hos vissa		
		privatbanker	500,000,000:	—
		— — Statsverkets fordran hos Folkhushållnings-		
		kommissionen för under 3:e kvartalet 1918		
		upplupen ränta å av riksgäldskontoret		
		tillhandahållet kapital	986,590:	84
		Kr. 137,457,462:	Kr. 670,775,405:	12

Den 1 januari			Den 31 december	
Kronor	ö.		Kronor	ö.
		300,000: — Obligationer, som skolat utfärdas av riksgäldskontoret som säkerhet för av förenämnda centralkassor för jordbrukskredit ingångna förbindelser.....	300,000: —	
		— — Svenska kronkreditaktiebolagets garanti-fond.....	10,000,000: —	
		— — Förenämnda skattkammarväxlar, utfärdade som säkerhet för bankkrediten å 550,000,000 kronor.....	500,000,000: —	
Kr. 60,550,777: 16			Kr. 570,550,777: 16	